

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

Nr.
Į 2023-07-03 Nr. (11.1E-53) STAP-554

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ AR DALININKĖ, TURINTI DAUGIAU NEGU PUSĘ BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, YRA VALSTYBĖ AR SAVIVALDYBĖ, VADOVŲ IR JŲ PAVADUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir jų pavaduotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatyme yra kalbama apie darbo apmokėjimo sistemą (Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 5 dalis, 4 straipsnio 2 dalis), tačiau nėra aiškiai neapibrėžta ir įvardinta, kas ta darbo apmokėjimo sistema yra.

Atsižvelgdami į tai ir siekdami teisinio aiškumo, siūlytume įvertinti galimybę Įstatymą papildyti darbo apmokėjimo sistemos sąvoka arba, jeigu ši sąvoka jau yra apibrėžta kitame įstatyme, pateikti nuorodą į jį.

2. Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad viešosios įstaigos vadovo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, kuri *nustatoma visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu, darbo apmokėjimo sistemoje* pagal šio įstatymo priedą. To paties straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad *vadovų darbo apmokėjimo sistemą nustato Vyriausybės įgaliota įstaiga, įgyvendinanti valstybės, kaip viešosios įstaigos teises ar savivaldybė*, o 4 straipsnio 2 dalyje – kad kitas viešosios įstaigos vadovo pavaduotojų darbo apmokėjimo sąlygas *nustato viešojoje įstaigoje patvirtinta darbo apmokėjimo sistema*.

Atkreipiamo dėmesį, kad minėtoms, su darbo apmokėjimo sistema susijusioms Įstatymo nuostatoms trūksta nuoseklumo, jos nedera tarpusavyje. Siūlytume jas suderinti.

3. Įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad *Vyriausybės įgaliota įstaiga, įgyvendinanti valstybės, kaip viešosios įstaigos teises ar savivaldybė nustato viešųjų įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą, kurioje atsižvelgiant į įstatymo nuostatas detalizuojami viešųjų įstaigų vadovų pareiginės algos ir pagal kiekvieną kriterijų nustatyti konkretūs pareiginės algos koeficientų dydžiai*, jų peržiūrėjimo ir indeksavimo tvarka, kintamosios dalies nustatymo kriterijai, premijų skyrimo tvarka.

Visų pirma atkreiptinas dėmesys, kad šioje dalyje trūksta kai kurių žodžių – vietoje formuluotės „Vyriausybės įgaliota įstaiga, įgyvendinanti valstybės, kaip viešosios įstaigos teises“ turėtų būti įrašyta formuluotė „Vyriausybės įgaliota įstaiga, įgyvendinanti valstybės, kaip viešosios įstaigos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas“.

Taip pat šioje dalyje yra klaidinga nuostata, kad *savivaldybė nustato viešųjų įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą*.

Atkreipiame dėmesį, kad savivaldybė, remiantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 6 dalimi, yra Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, o už savivaldos teisės įgyvendinimą yra atsakingos savivaldybės institucijos – savivaldybės taryba ir savivaldybės meras. Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 9 punkte nustatyta, kad savivaldybės meras įgyvendina juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises bei pareigas ir atlieka kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume įvertinti galimybę nurodyti konkrečią savivaldybės instituciją (t. y. savivaldybės merą), kuris nustato viešųjų įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą.

Be to, šioje dalyje minimi kriterijai, pagal kuriuos nustatyti konkretūs pareiginės algos koeficientų dydžiai, tačiau neaišku, kokie tai kriterijai ir koks jų santykis su Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte minimais viešosios įstaigos veiklos ir kitais darbo apmokėjimo sistemoje nustatytais kriterijais (iki galo nėra aišku, ar tai yra tie patys, ar kažkokie kiti kriterijai).

4. Įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad visuotinis dalininkų susirinkimas nustato šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus viešosios įstaigos metinių veiklos *tikslų rezultatus (rodiklius)* ir viešosios įstaigos vadovo užduotis, nuo kurių priklausys viešosios įstaigos vadovo kintamoji dalis. Nurodytą informaciją *savininko ar dalininko, turinčio daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, teises įgyvendinančios įstaigos* ir viešojo įstaiga, viešai paskelbia savo interneto svetainėje tuo pačiu metu, kai viešųjų įstaigų vadovų darbo užmokesčio dydžiai yra skelbiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės numatyta tvarka.

Atsižvelgdami į Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 9 punktą, pažymime, kad formuluotė „*savininko ar dalininko, turinčio daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, teises įgyvendinančios įstaigos*“ yra netinkama, kai yra kalbama apie savivaldybių viešąsias įstaigas, nes, remiantis anksčiau minėtu Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 9 punktu, savivaldybių, kaip viešųjų įstaigų savininkų ar dalininkų, teises ir pareigas įgyvendina ne savivaldybių įstaigos, o savivaldybių vykdomosios institucijos – savivaldybių merai. Siūlytume tikslinti.

Taip pat, atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje yra vartojama dar kita formuluotė „viešosios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija“. Atsižvelgdami į tai, siūlytume suvienodinti formuluotes, prireikus įsivesti trumpinį (pvz. Įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje).

Be to, vietoj formuluotės „tikslų rezultatus (rodiklius)“ siūlytume vartoti formuluotę „tikslus, rezultatus (rodiklius)“ (atkreiptinas dėmesys, kad būtent tokia formuluotė yra naudojama Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti pateiktame Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projekte). Atitinkamai tikslintina ir Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punktas, kuriame ši formuluotė taip pat yra vartojama.

5. Įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turi teisę iš valstybės institucijų, kurios įgyvendina viešosios įstaigos savininko ar dalininko, turinčio daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, teises ir pareigas, bei *savivaldybių* gauti informaciją apie šio įstatymo įgyvendinimą (viešųjų įstaigų kategoriją, viešųjų įstaigų vadovų bei jų pavaduotojų pareiginės algos dydį, kintamąją dalį, premijas (premijos dydį ir paskyrimo datą), mėnesinės algos dydį, kintamajai daliai nustatyti taikytus rodiklius ir jų dydžius, viešosios įstaigos vadovui numatytas užduotis ir jų įvykdymo rezultatus).

Dėl 3 pastaboje išdėstytų priežasčių, siūlytume vietoj žodžio „savivaldybių“ įrašyti žodį „savivaldybių institucijų ir įstaigų“.

6. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad *visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija įstatuose nustato*, kad įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytas pareiginės algos dydis, 10–20 procentų mažesnis už

viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos dydį, būtų nustatomas viešosios įstaigos vadovo pavaduotojams.

Atsižvelgdami į Viešųjų įstaigų 6 straipsnio 1 dalį, atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu įstatuose nėra reglamentuojami nei viešosios įstaigos vadovo, nei jo pavaduotojų darbo apmokėjimo klausimai. Atkreiptinas dėmesys, kad Seimui svarstyti pateiktame Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo projekte siūloma nuostata, kad viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, įstatuose būtų nurodoma vadovų (bet ne jų pavaduotojų) apmokėjimo už darbą tvarka.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume įvertinti galimybę koreguoti Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį – atsisakyti reikalavimo minimą informaciją nurodyti įstatuose, pakaktų Įstatyme įtvirtinti, kad viešosios įstaigos pavaduotojų pareiginės algos dydis yra 10–20 procentų mažesnis už viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos dydį.

7. Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad viešosios įstaigos skirstomos į dvi kategorijas: I kategorija – viešosios įstaigos, turinčios viešojo administravimo įgaliojimus; II kategorija – kitos viešosios įstaigos.

Vienoje aiškinamojo rašto vietoje nurodoma, kad „tos viešosios įstaigos, kurios teiks viešąsias paslaugas ir turės viešojo administravimo įgaliojimus, bus priskiriamos I kategorijai, kaip įstaigos turinčios viešojo administravimo įgaliojimus“ (nors kitoje aiškinamojo rašto vietoje teigiama priešingai, kad viešąsias paslaugas teikiančios viešosios įstaigos bus priskiriamos II kategorijai).

Atkreipiame dėmesį, kad viešųjų paslaugų teikimas nepriskirtinas viešajam administravimui ir siūlytume patikslinti aiškinamąjį raštą, kad jame neliktų dviprasmybių.

Vidaus reikalų viceministras (-ė)

A. Vitkauskienė, tel. (8 5) 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt